

Brusel 13. července 2022
(OR. en)

11329/22
ADD 1

ENV 745
MAR 146
RECH 441
RELEX 1010
ONU 103

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	12. července 2022
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Č. dok. Komise:	COM(2022) 342 final
Předmět:	PŘÍLOHA Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání jménem Evropské unie o mezinárodní dohodě o znečištění plasty

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 342 final - ANNEX.

Příloha: COM(2022) 342 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.7.2022
COM(2022) 342 final

ANNEX

PŘÍLOHA

Doporučení pro rozhodnutí Rady

**o zmocnění k zahájení jednání jménem Evropské unie o mezinárodní dohodě
o znečištění plasty**

PŘÍLOHA

SMĚRNICE PRO JEDNÁNÍ O MEZINÁRODNÍ DOHODĚ O ZNEČIŠTĚNÍ PLASTY

- 1) V rámci mezivládního procesu stanoveného v rezoluci 5/14 přijaté na pátém zasedání Environmentálního shromáždění OSN (UNEA), které představuje celosvětové vyjednávací fórum, bude Komise usilovat o sjednání mezinárodní dohody o znečištění plasty¹ (dále jen „dohoda o plastech“).
- 2) Komise jménem Evropské unie usiluje o dosažení komplexního výsledku jednání, který zahrnuje níže uvedené cíle a zásady.
- 3) Dohoda o plastech stanoví právně závazné a nezávazné přístupy pro její smluvní strany ke snížení znečištění plasty a zvýšení celkové udržitelnosti a oběhového hospodářství plastů z hlediska jejich životního cyklu. Přesný rozsah zamýšlené mezinárodní dohody zatím není znám, ale v mandátu pro mezivládní vyjednávací výbor se zdůrazňuje, že by měla zahrnovat opatření v celém životním cyklu plastů, včetně jejich návrhu, výroby, spotřeby a nakládání s odpady včetně vzniku druhotných surovin.
- 4) Závazky by měly být koncipovány, a to i v preambuli dohody o plastech, řadou obecných cílů, zásad a případně i cílových hodnot pro posílení udržitelné a oběhové výroby a spotřeby plastů a nakládání s jejich odpady, aby se chránilo, obnovovalo a podporovalo udržitelné využívání suchozemských a mořských ekosystémů, chránilo a udržitelně využívalo oceány, moře a mořské zdroje pro udržitelný rozvoj, snižovaly emise skleníkových plynů souvisejících s plasty, jakož i zajistily udržitelné vzorce spotřeby a výroby, včetně udržitelné úrovně výroby a spotřeby plastů a případného zákazu nebo postupného vyřazování materiálů a výrobků. Zásady by měly zahrnovat:
 - uznání návrhu podporujícího oběhovost a udržitelnost jako základu pro předcházení vzniku odpadu a zajištění dlouhé životnosti/odolnosti plastových výrobků, které jsou snadno znovu použitelné a/nebo vysoce kvalitně recyklovatelné (například podpora začlenění recyklovaných plastů do nových výrobků),
 - zaměření na plasty, které jsou zodpovědné za většinu produkce odpadu a znečištění (včetně znečištění moří) a které by mohly být potenciálně nahrazeny trvanlivějšími a udržitelnějšími výrobky, výrobky s nižším dopadem na životní prostředí nebo jinými materiály (u nichž jsou dopady životního cyklu nižší),
 - eliminaci sloučenin a přísad do plastů, které ohrožují jejich udržitelnost a oběhovost, včetně oxorozložitelných plastů a nebezpečných přísad (jako jsou látky na bázi olova a kadmia, zpomalovače hoření, ftaláty, PFAS),
 - zvláštní pozornost účinkům mikroplastů, které se přímo uvolňují ve formě, která je pro organismy biologicky dostupná a kterou nelze odstranit, jakmile se dostanou do životního prostředí, a potřebě vyloučit záměrné používání

¹ Tímto označením se rozumí smlouva ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) Vídeňské úmluvy o smluvním právu a není jím dotčen název, který si signatáři smlouvy nakonec zvolí, např. úmluva, smlouva nebo dohoda.

mikroplastů v různých výrobcích, pokud jsou k dispozici alternativy, a řešit nezáměrné uvolňování mikroplastů,

- uznání potřeby zajistit řádné oběhové hospodářství a celkový přínos pro životní prostředí s biologickými a biologicky rozložitelnými plasty, i když představují pouze malé procento plastů na světovém trhu,
- ústřední význam odděleného sběru plastového odpadu jako prostředku, který umožní environmentálně šetrné nakládání s odpady, včetně recyklace, a zlepši celkové nakládání s odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady,
- uznání, že společnost (prostřednictvím daňových poplatníků) a životní prostředí by neměly platit externí náklady na nakládání s plastovým odpadem, sběr odpadků a znečištění a že by měly být uplatňovány systémy rozšířené odpovědnosti výrobců, aby bylo zajištěno, že tyto náklady ponесou ti, kdo uvádějí plasty nebo výrobky obsahující plasty na trh,
- zavedení hierarchie nakládání s odpady, jejíž nejvyšší prioritou je dlouhodobější využívání, opětovné používání a předcházení vzniku odpadů, se zvláštním zaměřením na opatření ke snížení množství odpadů u klíčových výrobků a na boj proti odpadkům, včetně odpadků v mořském prostředí,
- dohodu, že přeprava plastového odpadu by měla vyžadovat závazky, že země určení/zařízení je schopna nakládat s odpadem, zpracovávat jej a recyklovat podle vysokých standardů, případně s ohledem na Basilejskou dohodu.

Cíle by měly zohledňovat: i) právo na čisté a zdravé životní prostředí uznané Radou OSN pro lidská práva; ii) mezinárodní solidaritu; iii) včasné sdílení údajů, ukazatelů, hodnocení a informací o výrobcích a materiálech; iv) přizpůsobení a zefektivnění vnitrostátního/regionálního a celosvětového monitorování pokroku, podávání zpráv a ověřování; v) usnadnění výzkumu, hodnocení a znalostí a umožnění veřejnosti využívat ověřené a včasné informace a porozumět jim a vi) potřebu řešit úzké vazby mezi zdravím lidí, zvířat a životním prostředím. Práce by se měla řídit zásadou rovnosti, a to i prostřednictvím přístupů zohledňujících zdravotní postižení a rovnost pohlaví.

5) Dohoda o plastech by také měla zahrnovat ustanovení vymezující:

- institucionální rámec,
- pravidla budoucího vytváření pravidel,
- monitorování, zpřístupňování údajů veřejnosti, mechanismy dodržování předpisů a odpovědnosti ve všech fázích životního cyklu: i) suroviny pro výrobu plastů, ii) výroba plastů a plastových výrobků včetně designu, iii) spotřeba/použití plastových výrobků, iv) nakládání s odpady, znečištění plastovými odpadky a mikroplasty,
- povinnosti a odpovědnost jednotlivých zemí, jakož i přístup celého veřejného sektoru / přístupy napříč odvětvími vedoucí k lepší mobilizaci všech kompetencí a zdrojů a k soudržnosti při prevenci znečištění plasty, snižování produkce plastového odpadu a přechodu na udržitelnou spotřebu a výrobu a reakci na celosvětové, regionální, národní a komunální/místní úrovni a
- finanční podporu, technickou pomoc a budování kapacit zaměřené na:
 - účinné provádění dohody o plastech a souvisejících závazků a

- zlepšení vnitrostátních a regionálních mechanismů pro prevenci, monitorování, údaje, ukazatele, podávání zpráv a ověřování, připravenost a reakci v oblasti znečištění plasty (včetně meziagenturních a meziodvětvových koordinačních mechanismů),
- pravidla pro nakládání s plastovým odpadem prostřednictvím zavádění opatření, jako jsou systémy rozšířené odpovědnosti výrobců, které zatěžují znečišťovatele, nikoliv pouze veřejné orgány nebo finanční instituce,

neoddělitelně spojená s výše uvedenými kategoriemi ustanovení nebo s účinností dohody o plastech z hlediska jejích obecných cílů a zásad.

- 6) Dohoda o plastech by měla usilovat o stanovení hmotněprávních ustanovení a závazků, zejména ve výše uvedených klíčových oblastech, a zároveň také vytyčit směr pro budoucí jednání, a to i prostřednictvím příloh anebo protokolů. Právně závazná ustanovení mohou být doplněna nezávaznými ustanoveními (jako jsou pokyny, normy a prohlášení).
- 7) Všechny členské státy Organizace spojených národů a regionální (hospodářské) integrační organizace, na které její členské státy přenesly pravomoci v záležitostech souvisejících s ustanoveními dohody, by měly mít možnost stát se stranami dohody o plastech nebo některého z jejích protokolů. Komise by měla zajistit, aby budoucí dohoda o plastech obsahovala příslušná ustanovení, která budou následovat ustanovení nedávných mnohostranných dohod o životním prostředí a která Unii umožní stát se její smluvní stranou. Rovněž by měla být stanovena konkrétní ujednání pro spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi a nevládními zúčastněnými stranami.
- 8) Měla by být rovněž zvažena přechodná období pro provádění a související podpora provádění, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována potřebám zemí s nízkými a nižšími středními příjmy.
- 9) Komise bude Unii zastupovat v mezivládním vyjednávacím výboru pověřeném vypracováním dohody o plastech, jak je stanoveno v rezoluci 5/14 UNEA, a v jakémkoli přípravném nebo souvisejícím orgánu.
- 10) Komise by se měla snažit zajistit, aby dohoda o plastech byla v souladu s příslušnými právními předpisy a politikami Unie, jakož i se závazky Unie vyplývajícími z jiných příslušných mnohostranných dohod.
- 11) Komise by měla vést jednání v souladu s příslušnými platnými právními předpisy Unie.